

Folketingets Erhvervs- Vækst- og Eksportudvalg
Christiansborg
1240 København K

DEN NYE HVIDVASKSTRATEGI – WHISTLEBLOWING OG MEDARBEJDERBESKYTTELSE

8. OKTOBER 2018
JN0020
201802578

Kære udvalgsmedlemmer

Finansforbundet har nøje fulgt og kommenteret på den nye hvidvaskstrategi, der blev offentliggjort for nylig. Et element, der er blevet fokuseret meget på, både politisk og i medierne, er den kraftige forøgelse af bødestørrelserne, som skal styrke incitamentet til at overholde reglerne i forbindelse med bekæmpelse af hvidvask.

Strategien indeholder også elementer, der peger på at det vil styrke hvidvaskindsatsen endnu mere, hvis whistleblowerbeskyttelsen forbedres og beskyttelsen mod repressalier fra kunder, der er blevet indberettet for hvidvaskmistanke, ligeledes styrkes.

Finansforbundet er enig heri, og konkret foreslår vi derfor at styrke området yderligere ved følgende initiativer:

- 1) at pålægge arbejdsgiveren bevisbyrden, hvis en whistleblower efterfølgende afskediges eller udsættes for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger,*
- 2) pålægge en mindstegodtgørelse på 24 måneders løn, og*
- 3) forbedre beskyttelsen af whistleblowerens identitet. Tilsvarende bør gælde i forbindelse med hvidvaskunderretninger, hvor utilstrækkelig identitetsbeskyttelse ligeledes er et problem for medarbejderne.*

De enkelte elementer beskrives nærmere i det følgende.

FINANSFORBUNDET

APPLEBYS PLADS 5
POSTBOKS 1960
1411 KØBENHAVN K

TELEFON 32 96 46 00
TELEFAX 32 96 12 25
POST@FINANSFORBUNDET.DK

DIREKTE TLF +4532661474
JN@FINANSFORBUNDET.DK

WWW.FINANSFORBUNDET.DK

I 2014 blev der indført regler om whistleblowing i den finansielle sektor. Det var et stort fremskridt ift. at afdække ulovligheder og tilsidesættelse af regler i de omfattede virksomheder. Beskyttelsen af whistleblowere er dog stadig ikke optimal. Det er således stadig for nemt og billigt for arbejdsgiveren at skaffe sig af med en uønsket whistleblower.

Omvendt bevisbyrde

For at sikre, at systemet fungerer bedst muligt, og de omfattede personer får størst mulig tryghed, bør der indarbejdes en regel om omvendt bevisbyrde. Det er yderst vanskeligt for en medarbejder at bevise, at ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, fx i form af afskedigelse, degradering, forflyttelse eller lignende, skyldes en indgivet anmeldelse under whistleblowerordningen.

Herefter bør det påhvile arbejdsgiveren at modbevise det, hvis en person angiver at være blevet udsat for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, efter at den pågældende har indberettet viden eller mistanke om virksomhedens overtrædelse af gældende regler.

Mindstegodtgørelse

Det vil ligeledes styrke effektiviteten og trygheden, hvis der bliver indarbejdet en regel om mindstegodtgørelse. Henset til de potentielt store beløb, der kan være på spil, kan incitamentet til at udsætte en whistleblower for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger være stort. Derfor bør en erstatning svare til mindst 24 måneders løn.

Identitetsbeskyttelse

En whistleblowers identitet bør også beskyttes bedre end i dag, hvor Finanstilsynet kan blive nødt til at videregive en whistleblowers identitet til andre myndigheder – eksempelvis skattemyndighederne – uden den pågældendes samtykke. Det kan bevirke, at whistlebloweren for eksempel bliver indkaldt som vidne i en skattesag mod arbejdsgiveren.

Det er forståeligt, at Finanstilsynet i visse situationer informerer andre myndigheder om lovovertrædelser. Men det er ikke acceptabelt, hvis en person, der indberetter i god tro og i forventning om anonymitet risikerer, at der efterfølgende sker videregivelse af den pågældendes identitetsoplysninger.

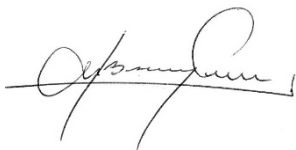
Spørgsmålet om identitetsbeskyttelse ved whistleblowing svarer til den samme problematik vedr. medarbejders underretninger om hvidvaskmistanke. I denne sammenhæng har der været flere eksempler på, at en medarbejder er blevet udsat for ubehageligheder, når vedkommendes identitet er blevet afsløret af politi eller andre myndigheder over for en mistænkt hvidvasker.

Finansforbundet har således modtaget henvendelser fra flere af vore kredse om, at der er problemer med, at politiet ikke overholder diskretionen i forhold til personer, der er blevet indgivet hvidvaskunderretning om. Ligeledes har der været eksempler på, at offentlige myndigheder, der får overdraget en hvidvaskunderretning fra politiet til videre behandling – med god forvaltningsskik som begrundelse – kontakter de indberettede og oplyser om underretningen, og samtidig oplyser hvilken bank, der har sendt underretningen. Dette er med til at skabe utryghed blandt medarbejderne.

En forbedret identitetsbeskyttelse bør således være tværgående og gælde, uanset om der er tale om whistleblowing eller hvidvaskunderretning.

Vi uddyber gerne vore synspunkter over for udvalget og står naturligvis til rådighed for et foretræde.

Med venlig hilsen

Michael Budolfson

Næstformand